

Informace o porodu

Jméno, příjmení:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Číslo zdravotní pojišťovny:	

Vážená rodičko,

jsme rádi, že jste si vybrala naší porodnici. Bude naší snahou, aby Váš porod proběhl bezpečně a co možná nejpříjemněji pro Vás i pro Vaše dítě.

Přesto, že většina porodů probíhá fyziologickou a přirozenou cestou, může dojít k situaci (ať už ze strany matky či plodu), kdy je nutný lékařský zákrok. Lékaři i porodní asistentky Vás budou v průběhu porodu informovat o možnostech, způsobu a provedení všech nezbytných zákroků. K tomuto zákroku potřebujeme Váš písemný souhlas. Je nutné, abyste se seznámila s eventuálními riziky, které mohou během porodu nastat.

Na našem oddělení postupujeme dle zásad, které doporučuje Česká gynekologicko-porodnická společnost. K porodům však přistupujeme individuálně, proto každou Vámi navrhovanou alternativu můžete konzultovat s lékařem.

Příprava na porodním sále před porodem:

V rámci obecné přípravy před porodem je odebrána krev k základnímu laboratornímu vyšetření a do žíly zavedena pružná kanyla. Lékař a porodní asistentka má možnost touto kanylou podávat infuzní roztoky, léky na regulaci děložních kontrakcí a tlumení bolesti. Samozřejmě je naším cílem zasahovat do průběhu porodu co možná nejméně a akceptovat i Vaše představy o jeho průběhu, avšak v případě hrozby určitého rizika dává tato žilní kanyla možnost okamžitě na nastalou situaci reagovat.

Součástí přípravy k porodu je i klyzma – vyprázdnění konečníku.

Porod:

Porodem se rozumí doba od začátku pravidelných kontrakcí do doby porodu placenty. Tuto dobu dělíme na 3 části - první (obvykle nejdelší, tzv. otevírací doba), druhá - samotný porod dítěte a třetí - porod placenty.

Na našem oddělení máme pro rodičky 2 dvoulůžkové pokoje se soc. zařízením, 2 porodní boxy a 1 nadstandardní pokoj s porodním lůžkem.

První doba porodní - doba otevírací:

V průběhu první doby porodní můžete využít vanu (nadstandardní pokoj), sprchu, žíněnku, míč, ... cokoli, co Vám bude vyhovovat či přinese úlevu při porodních bolestech.

Lékař anebo porodní asistentka bude kontrolovat otevírání porodních cest a monitorovat ozvy plodu (tzv. CTG). Po celou dobu v případě, že Vám nebude sděleno F44/2016 (verze1)

a odůvodněno jinak, můžete přijímat tekutiny či lehkou stravu bez omezení. První dobu porodní můžete trávit v místnosti k tomu určené nebo na nadstandardním pokoji, pokud si zvolíte tuto možnost ubytování.

Druhá doba porodní – samotný porod:

Probíhá na porodním sále, kde je k dispozici porodní lůžko. Na lůžku obvykle probíhá porod vleže. V případě, že Vám tahle možnost nevyhovuje, je možnost k porodu použít i porodní stoličku. To znamená, že si můžete zvolit polohu, která Vám bude více vyhovovat. Porod vede lékař nebo porodní asistentka. U porodu je vždy přítomna dětská sestra, případně pediatr. Rutinní nástřih hráze neprovádíme, rozhodujeme se vždy podle aktuálního stavu a rizika vzniku nekontrolovaných poranění. Pokud to umožňuje stav dítěte, dítě je po porodu položeno na břicho matky, pupečník ponechán bez přestřížení minimálně minutu po porodu – vše po porodu dítěte je řízeno jeho stavem a je k tomu přistupováno individuálně s ohledem na přání rodičů. V případě zájmu si může pupečník přestihnout otec, případně jiný doprovod. Dítě je ošetřováno přímo na porodním sále. Po ošetření je předáno otci (doprovodu) eventuálně uloženo v postýlce bezprostředně u matky.

Třetí doba porodní - porod placenty:

K ulehčení odloučení placenty a k snížení možné krevní ztráty je po porodu hlavičky dítěte aplikován nitrožilně Oxytocin. Po porodu placenty lékař provede prohlídku porodních cest a případné poranění chirurgicky ošetří.

Na porodním sále zůstává rodička 2 hodiny po porodu. Tato doba - dříve nazývaná i **Čtvrtá dobou porodní**, umožňuje sledování zavinování dělohy po porodu, kontrolu poporodního krvácení a dle potřeby provedení určeného lékařského zákroku. Poté je rodička i s dítětem přemístěna na oddělení šestinedělí.

Komplikace za porodu:

Porod je fyziologický přirozený, avšak náročný děj, při kterém může nezávisle na péči kdykoliv dojít k akutním komplikacím ohrožujícím zdraví či život matky i dítěte. Může nastat situace, kdy bude nutný neprodlený lékařský zákrok.

Operační porod:

Při některých závažných okolnostech jsme nuceni ukončit porod náhlou (akutní) porodnickou operací. Nejčastější operací je porod císařským řezem.

Císařský řez - je porod dítěte a placenty pomocí chirurgického otevření břišní dutiny a dělohy. K tomu je nutná anestezie („uspání“), spinální nebo celková. Obecným důvodem provedení operace je situace, kdy normální porod není možný nebo by byl pro ženu nebo její dítě nebezpečný. Císařský řez, kterým se ukončuje běžící porod, nazýváme akutní císařský řez. Ze strany dítěte jsou důvodem nejčastěji známky ohrožení nedostatkem kyslíku, z důvodu pupečnickové komplikace (utažení, přitlačení) nebo placentární komplikace (např. předčasné odloučení placenty). Komplikací císařského řezu může být poranění okolních orgánů – močového měchýře, rozsáhlé poranění dělohy, ve vzácných případech poranění střeva (při srůstech v dutině břišní). Jako u každé operace hrozí zde i komplikace hojení rány nebo infekce. Při rozsáhlém poranění dělohy, nebo při poruše stahování dělohy a krvácení ve velice vzácných případech můžeme být nuceni dělohu odstranit. Po císařském řezu zůstává na děloze jizva, která je rizikem pro další těhotenství a porod.

V méně než 3,5% porodů jsme nuceni ukončit porod pomocí kleští nebo vakuového

extraktoru (tzv. vakuumextraktor - VEX). Jsou to vesměs situace, kdy je ohrožen život Vašeho dítěte nebo Vás a císařský řez již není možné provést, nebo jeho provedení je velice riskantní a porod přes pochvu je v této situaci bezpečnější a rychlejší. Nejčastějším důvodem jsou známky nedostatku kyslíku plodu.

Vakuumextraktor - mírným podtlakem je přisáta „pelota“ vakuumextraktoru na hlavičku plodu a opatrným tahem se usnadní porod.

Porodnické kleště - nástroj se zavede vedle hlavičky do porodního kanálu, uzamknutím kleští se obejmou hlavička plodu - nedochází tedy k stažení hlavičky, poté se opatrným tahem usnadní vypuzení plodu.

Rizikem uvedených operací je větší porodní poranění porodních cest matky, které je nutno po porodu ošetřit. U dítěte se může v místě kontaktu s daným porodnickým nástrojem vyskytnout podkožní krvavý výron.

Komplikace po porodu plodu:

- **Zadržaná, neodloučená placenta** či její část - po porodu dítěte může dojít k poruše mechanismu odloučení a vypuzení placenty (v takovém případě, aby se předešlo riziku silného krvácení, je indikováno její operativní vybavení v krátké anestezii).
- **Větší porodní poranění** - během porodu pochvou zpravidla dochází k poranění pochvy a hráze, které se ošetří pomocí vstřebatelných stehů, poranění může mít někdy i větší rozsah, kdy je potřeba ošetřit svěrač konečníku, nebo samotný konečník. V extrémně vzácných případech (1/15000 porodů) může být poranění konečníku tak rozsáhlé, že vyžaduje na přechodnou dobu umělý vývod konečníku.
- **Větší poporodní krvácení** – při poruše stahování dělohy nebo při rozsáhlém porodním poranění může dojít k větším krvavým ztrátám. Stahování dělohy se v naprosté většině případů podaří dosáhnout pomocí léků, ale existují vzácné případy, kdy je nutné pro záchranu života ženy provést operační výkon, v extrémním případě i odstranění dělohy.

Výkony v průběhu porodu:

- **Posílení děložní činnosti:** - kontrakce možno posílit infuzí s oxytocinem. Podání infuze má své přesné důvody, o kterých budete informována. Nejčastějším důvodem jsou nedostatečné kontrakce, kdy děloha nevyvíjí dostatečnou sílu k vypuzení dítěte a nedochází ke kýženému postupu porodnického nálezu
- **Nástřih hráze** – v žádném případě se neprovádí rutinně, ale v určitých případech, kdy je tento zákrok nutný, a to:
  - ✓ hrozí rozsáhlejší poranění hráze a mohlo by dojít k poruše konečníku či k trhlině stěny konečníku,
  - ✓ při předčasném porodu a nezralém plodu (zde hrozí poškození hlavičky, a proto nástřih usnadní porod bez rizika zvýšeného zevního tlaku na hlavičku),
  - ✓ když je dítě ohroženo nedostatkem kyslíku - nástřih hráze může urychlit porod o několik cenných minut,
  - ✓ při ukončení porodu operačním vaginálním porodem.

Tlumení bolesti:

V průběhu předporodní přípravy se rodičky učí dechovým cvičením či nácviku

různých úlevových poloh. V případě, že si to rodička vyžádá, máme další možnosti, jak bolest tlumit: aplikovat různé uklidňující a bolest tlumící léky v podobě injekcí, infuzí či čípků.

V případě přání rodičky je možné v spolupráci s anesteziologem podání epidurální analgezie.

V druhé době je možnost provést místní znecitlivění před nástřihem hráze, jestliže je indikace k jeho provedení. O podání léků za porodu rozhoduje lékař.

Jsme si vědomi, že výše uvedený popis porodu a výčet komplikací u porodu nemůže být úplný a pouze orientačně informuje o zdravotních rizicích a možných komplikacích během porodu. V případě potřeby dalších informací, prosím, konzultujte vše s Vaším ošetřujícím personálem. Ujišťujeme Vás, že učiníme vše pro to, aby vše proběhlo bez komplikací. Přejeme Vám příjemný a ničím nekomplikovaný pobyt v našem zdravotnickém zařízení

Doplňující údaje lékaře:

.....
Já, níže podepsaná pacientka (zákonný zástupce, opatrovník) prohlašuji, že jsem byla lékařem srozumitelně informována o účelu a povaze, předpokládaném prospěchu, následcích a možných rizicích plánovaného lékařského výkonu uvedeného výše. Měla jsem možnost klást lékaři doplňující dotazy a veškeré mé dotazy byly srozumitelně zodpovězeny.

Jsem si vědoma toho, že při provádění výše popsáných výkonů může nastat neočekávaná situace, která si vyžádá rozšíření původně plánovaného výkonu nebo provedení dalšího nutného výkonu pro záchranu mého zdraví či života. S rozšířením výkonu či provedením nového výkonu ve smyslu předchozí věty souhlasím. Na základě tohoto poučení prohlašuji, že souhlasím s provedením výše popsáných výkonů i s podáním anestezie.

Jsem srozuměna s tím, že samotný výkon nemusí být proveden lékařem, který mne doposud ošetřoval.

Souhlasí zaznamenané místo a lokalizace výkonu (zákroku).

Datum: .....

Podpis pacienta (zákonného zástupce, opatrovníka):.....

Prohlašuji, že jsem vysvětlil podstatu výkonu pacientovi způsobem, který byl podle mého soudu pro pacienta srozumitelný. Se způsobem plánované anestezie/sedace byl seznámen lékařem - anesteziologem.

Rovněž jsem pacienta seznámil s důsledky tohoto výkonu a s možnými častějšími komplikacemi, zejména s riziky uvedenými výše v tomto poučení.

Datum:.....

Jméno lékaře: .....**Podpis:** .....